

Lausuma korkeimmalle hallinto-oikeudelle Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 30.5.2023, 1268/2023 johdosta tehdyistä muutoksenhakemuksista

Ympäristölautakunta 12.03.2024 § 26

415/11.01.03.00/2021 Maastoliikennelain mukaiset lupahakemukset 2021

████████████████████ ovat hakeneet korkeimmalta hallinto-oikeudelta muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen (30.5.2023, 1268/2023) koskien Tohmajärven kunnan ympäristölautakunnan päätöksellä (22.2.2022 § 24) ██████████ myönnettyä maastoliikennelain 30 § mukaista lupaa.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 42 §:n 1 momentin mukaan päätöksen tehneen viranomaisen on hallintotuomioistuimen pyynnöstä annettava selostuksensa asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Korkein hallinto-oikeus pyytää Tohmajärven kunnan ympäristölautakuntaa antamaan lausuman oheisten muutoksenhakemusten johdosta. Lausumassa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvaan meluun sekä asiassa tehtyyn meluselvitykseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntö sekä korkeimmalle hallinto-oikeudelle jätetyt muutoshakemukset ovat esityslistan oheismateriaalina.

Asian valmistelija

toimistoinsinööri Oskari Mähönen, oskari.mahonen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4239
rakennustarkastaja Joni Rytönen, rakennusvalvonta@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4209

Esittelijä

tekninen johtaja Berg Jorma, jorma.berg@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4201

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan lausuman asiasta:

Ympäristölautakunnan päätöksellä on 22.2.2022 § 24 myönnetty maastoliikennelain 30 §:n mukainen lupa moottoriajoneuvoilla maastossa tapahtuvaa ajoharjoittelua varten. Sanotussa lainkohdassa tarkoitetun luvan myöntämisen edellytyksinä ovat, että tapahtuma täyttää riittävät turvallisuuden vaatimukset ja ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle, sekä että toiminnan järjestämiseen on saatu alueen omistajan tai haltijan kirjallinen lupa. Luvan hakija omistaa kiinteistön, jolla ajoharjoittelua suoritetaan.

Muutoksenhakijoiden korkeimmalle hallinto-oikeudelle valituksessaan esittämillä seikoilla, kuten Tohmajärvellä aikaisemmin järjestetyllä kilpailutoiminnalla, alueella ennen luvan myöntämistä harjoitetulla toiminnalla tai yksityisteiden kunnossapitovastuilla, ei ole luvan myöntämisen kannalta merkitystä. Myöskään muutoksenhakijoiden esittämillä seikoilla, että toiminta lieveilmiöineen vaikeuttaa rakennusten peruskorjausten suunnittelua ja toteutusta sekä heikentää Tikkalan arvostusta asuinpaikkana luonnonrauhan keskellä tai että toiminta saattaa alentaa kiinteistöjen arvoa ja johtaa riitajuttuihin esimerkiksi vuokrasuhteessa tai kiinteistökaupoissa, ei ole merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Luvan myöntämisen edellytyksistä säädetään maastoliikennelain 30 §.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Ympäristöluvan tarve

Ympäristönsuojelulain ja -asetuksen mukaista ympäristölupaa ei ole maastoliikennelain 30 §:ssä säädetty edellytykseksi maastoliikennelain mukaisen luvan myöntämiselle. Sanotussa pykälässä säädetään vain siitä, että maastoliikennelain mukaista lupaa ei tarvita alueella, jolle on annettu ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitettu ympäristölupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaisesti ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2, on oltava lupa (ympäristölupa). Kyseisen liitteen taulukon 2. kohdassa 12. Liikenne on mainittu c) *Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata*.

Hakemus ja myönnetty lupa koskevat maastoliikennelain mukaista maastossa tapahtuvaa ajoharjoittelua enduromoottoripyörillä, eikä ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ulkona sijaitsevaa moottoriurheilurataa. Hakemuksen sekä hakijan antamien selvitysten perusteella hakemuksen mukaista maastossa tapahtuvaa ajoharjoittelua ei voida pitää ympäristönsuojelulain tarkoittamana ulkona sijaitsevana moottoriurheilurataa, eikä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan myöntämiselle ole näin ollen tarvetta.

Melu

Hakija on hakemuksessaan selvittänyt, minkälaisesta ajoharjoittelutoiminnasta on kysymys ja esittänyt lupaviranomaiselle hakemuksen liitteenä tuloksia alueella suoritetusta melumittauksesta. Luvan hakija on suorittanut alueella melumittauksia 30.10.2021. Mittauksen suoritushetkellä radalla on ajettu yhdellä KTM-250 EXCF enduromoottoripyörällä. Mittauspiste on sijainnut hakemuksen liitteenä olevaan karttaan merkityssä pisteessä lähimpien häiriintyvien kiinteistöjen 848-410 [REDACTED] ja 848-410 [REDACTED] kohdalla. Hakijan suorittamien mittausten perusteella melutaso mittauspisteessä ja vallinneissa olosuhteissa on ollut 45-48 dB. Kyseisillä kiinteistöillä sijaitsevat rakennukset ovat rakennusrekisterin perusteella vakituisia asuinrakennuksia, jolloin melutaso alittaa Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 § melutason ohjearvot asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä.

Melusta aiheutuvan haitan vähentämiseksi lupaehdoissa 1, 2, 3, 4 ja 5 on asetettu kellonajat, jolloin radalla voidaan ajaa sekä rajoitettu ajokertojen määrää ja rajattu ajon kesto kerrallaan lyhytaikaiseksi. Lisäksi käytettävien ajoneuvojen melutasolle on asetettu yläraja, määritelty melun raja-arvot sekä velvoitettu luvan hakijaa suorittamaan tarvittaessa alueella melumittauksia harjoitteluolosuhteissa ja tekemään muutoksia ajoreittiin tai ajoneuvojen määrään, mikäli raja-arvot ylittyvät.

Lupaehtojen kohdan 1 ja 2 mukaisesti radalla voidaan ajaa tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 12.00 - 20.00, perjantaisin klo. 12.00 - 18.00 ja lauantaisin klo. 12.00 - 16.00, ei kuitenkaan juhlapyhinä eikä niiden aattoina. Ajon kesto voi olla enintään 1 h/vuorokaudessa. Harjoituskertoja saa olla kalenteriviikossa enintään 3 kertaa. Yleisimmällä lomakaudella 15.6. – 31.7. välisenä aikana radalla saa ajaa vain enintään yhden (1) kerran kalenteriviikossa.

Lupaehtojen kohdan 3 mukaisesti radalla saa ajaa vain tieliikennelain mukaisilla moottoriajoneuvoilla, joiden melutaso on rajoitettu 94 dB. Enimmäisajoneuvomäärä radalla kerrallaan on 5 enduropyörää. Toiminnan laajetessa tai muuttuessa muutoin oleellisesti, tulee muutokselle hakea uusi lupa (MLL 30 §).

Lupaehtojen kohdassa 4 on määritetty melun raja-arvot. Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaan melutaso lähimpien asuinrakennusten pihalla ei saa ylittää klo 7.00 - 22.00 55 dB ja klo 22.00-7.00 50 dB. Melutaso vapaa-ajan asuinrakennusten pihalla ei saa ylittää klo 7.00-22.00 45 dB ja klo 22.00-7.00 40 dB. Lupaehdossa on edellytetty, että tarvittaessa luvan haltijan tulee suorittaa alueella melumittauksia harjoitteluolosuhteissa. Mikäli raja-arvot ylittyvät, tulee ajoreittiä tai ajoneuvojen enimmäismäärää reitillä muuttaa siten, että melutaso alittaa raja-arvot.

Lupaehtojen kohdan 5 mukaisesti myönnetty lupa ei itsessään mahdollista kilpailujen järjestämistä alueella. Kilpailujen järjestämisen edellytyksistä ja ehdoista päätetään erikseen Tohmajärven kunnan ympäristönsuojelumääräysten 26 § mukaisessa meluilmoitusmenettelyssä.

Ottaen huomioon lupaehdoissa määritellyt rajoitukset, ympäristölautakunta katsoo, että meluvaikutuksia on toiminnan luonne ja laajuus huomioiden selvitetty riittävästi eikä luvan mukaisesti toimittuna ajoharjoittelusta aiheudu maastoliikennelaissa tarkoitetulla tavalla kohtuutonta haittaa lähialueen asukkaille.

Ympäristö

Päätöksen mukainen ajoharjoittelurata sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella Tikkala-Teerivaara. Pohjois-Karjalan ELY-keskus on todennut lupahakemusta koskevassa lausunnossaan, että toimittaessa hakemuksen ja lausunnossa esitettyjen seikkojen mukaisesti, luvan myöntämiselle ei pohjaveden suojelun kannalta ole estettä.

Tikkalan osayleiskaavan laadinnan yhteydessä 2003 tehdyssä luonto- ja maisemaselvityksessä hakemuksen mukainen alue on merkitty kulttuurimaisema-alueeksi. Muita aluetta koskevia merkintöjä selvityksessä ei ole.

Osayleiskaavassa alue on kaavoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO) sekä maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Merkintä mahdollistaa myös metsätalouden harjoittamisen alueella ilman erillistä lupamenettelyä. Ympäristölautakunta katsoo, että entisellä soranottoalueella oleva harjoittelurata ja metsässä kulkeva enduropolku ei heikennä kulttuurimaiseman arvoja. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan metsässä kulkevan enduropolun vaikutus maisema-arvoihin on vähäisempi kuin esimerkiksi normaaleilla metsänhoitotoimenpiteillä tai alueella tapahtuneella soranotolla.

Ottaen huomioon lupahakemuksesta annetut Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnot sekä käytettävissä ollut luonto- ja maisemaselvitys, on lupaviranomaisella ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan ollut käytettävissään riittävät selvitykset alueen luontoarvoista lupapäätöstä tehdessään. Lupapäätöksen mukaisilla lupaehdoilla 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 ehkäistään haittoja luonnonympäristölle eikä luvan mukaisesti toimittuna ajoharjoittelusta aiheudu maastoliikennelaissa tarkoitetulla tavalla kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle.

Ympäristölautakunta huomauttaa, että muutoksenhakijoiden valituksen liitteenä korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimittama valokuva nro. 3 ei ole otettu nyt kyseessä olevalta alueelta.

Kaavoitus ja maankäyttö

Alue on kaavoitettu Tikkalan osayleiskaavassa (hyväksytty kunnanvaltuustossa 10.11.2003 § 76, 77) EO- ja MY-alueeksi. Alue rajoittuu pääosin AO-alueeseen. Kaavamerkintöjen mukaisesti EO-alue tarkoittaa

maa-ainesten ottoaluetta, MY-alue maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja ja AO-alue erillispientalovaltaista asuinalueetta.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan kaavamerkinnyt MY tai EO eivät estä maastoliikennelain mukaisen luvan myöntämistä. Luvan myöntämisen edellytyksistä on säädetty maastoliikennelain 30 §:ssä. Ajoharjoittelurata ei edellytä kaavamääräysten vastaista rakentamista eikä luvan myöntäminen aiheuta tarvetta kaavan muuttamiselle.

Yhteenvedo

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hakija on hakemuksessaan toimittanut riittävän selvityksen, minkälaisesta toiminnasta ajoharjoittelussa on kysymys. Lisäksi ympäristölautakunta on huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ja hankkinut asian ratkaisemisen kannalta tarpeelliset tiedot sekä selvitykset hakemuksen mukainen toiminnan luonne ja laajuus huomioiden.

Ympäristölautakunta katsoo, että lupaehtojen mukaan toimittuna ja aikarajoituksia noudattamalla hakemuksen mukainen ajoharjoittelu alueella voidaan järjestää maastoliikennelain (1710/1995) 30 § mukaisesti siten, että toiminta täyttää riittävät turvallisuuden vaatimukset ja ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Päätös

Hyväksyttiin.
